

A STEINER-CSALÁD

Ez a családi fotó a 20-as években készült. Az édesanyám és apám ülnek az első sorban, én, a család legfiatalabb tagja bátyáim között -- Endre, Lajos és Pista -- állok. Az édesapám csodálatos ember volt. Hallatlanul nyitott volt, igazságszerető, és ebben szigorú. Ismert mindent, sok nyelven beszélt, és amikor Brünnben tanultam, volt egy rendelet, hogy nem lehetett valutát kiküldeni Magyarországról. Akkor apa megcsinálta azt, hogy a felvidéki templomokban az ünnepeken énekelt mint kántor. Mindent tudott a vallásról is, a pészach nálunk mindig csodálatos ünnep volt. Jellemző rá, hogy széder estén (pészach bejövételének estéje) apa mindig tartott egy nagy politikai előadást. Például 1932-ben a Solte István és a Rajk László is ott volt a széderünkön. Arról beszélt, hogy az ő véleménye szerint a zsidóságnak a feladata a világban a kultúra és a humanizmus terjesztése. Ez volt a hitvallása és ennek a jegyében élt, és nevelt bennünket. A politikától bizonyos fokig távol tartotta magát. Nem volt hajlandó például a Tanácsköztársaság alatt pozíciót vállalni, mert úgy gondolta, hogy erre még nem érett meg a társadalom. Apa nem ellenezte kommunista mozgalmi tevékenységemet. Kicsit büszke is volt, és azt akarta, ne háziasszony legyen belőlem, hanem valamivel több. Legyen szakmám, tudjak dolgozni önállóan. Anyám vallásos volt, de nem bigottan, sok keresztény barátnője volt. Betartotta az ünnepeket. Péntek este mindig gyertyát gyújtott. A szombatot megünnepelték. Mindig volt sólet, de nem úgy volt, hogy semmihez nem lehetett hozzányúlni. Dolgoztak szombaton, mondjuk elmosták az edényt. Kóser háztartást vezetett. Az édesanyám megtartotta a saját haját. Az utcán kalapot hordott. Nem kötötte be a fejét.